

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет		Пл-26-0013/1-2025
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>		Редакція 01
			<i>Сторінка 1 з 11</i>

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-методичний комплекс дисципліни в Західноукраїнському національному університеті

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-26-0013/1-2025
		Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	Сторінка 2 з 11

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО	Західноукраїнським національним університетом
ВНЕСЕНО	Центром ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти
РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО	Вченою радою Західноукраїнського національного університету Протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.
ВВЕДЕНО В ДІЮ	наказом ректора Західноукраїнського національного університету № 535 від 29 серпня 2025 р.
УПРОВАДЖЕНО НА ЗАМІНУ	Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни, схваленого Вченою радою ЗУНУ від 16 грудня 2022 р., протокол № 04 та введеного в дію наказом ректора від 16 грудня 2022 р.

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 3 з 11</i>

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення розроблено як складова системи управління якістю і встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення навчально-методичних комплексів дисциплін (НМКД), передбачених навчальними планами, за якими проводиться підготовка фахівців в Західноукраїнському національному університеті.

1.2. Передбачений Положенням обсяг навчально-методичного забезпечення дисциплін є однією з умов, що дозволяє досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу здобувачів освіти й зберегти наступність у викладанні освітніх компонентів.

1.3. Вимоги Положення є обов'язковими для усіх навчальних структурних підрозділів ЗУНУ.

1.4. НМКД є інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів) та майновою власністю університету. Відповідальність за збереження НМК покладається на завідувача кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна.

1.5. При зміні викладачів, які забезпечують вивчення відповідної навчальної дисципліни, НМКД передається його авторами у присутності завідувача кафедри (координатора із методичної роботи).

1.6. Метою створення університетської бази НМКД є забезпечення студентів усіх форм навчання можливості доступу до наукової, методичної, довідкової літератури з певної дисципліни та її вивчення через освітню мережу ЗУНУ.

1.7. Використання НМКД дозволяє:

– викладачеві – систематизувати методичні матеріали з дисципліни, найкращим чином користуватися наявними технічними засобами при проведенні всіх видів навчальних занять, забезпечити організацію самостійної та індивідуальної роботи;

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 4 з 11</i>

– студентів – мати усі необхідні матеріали для навчання, самостійно вибирати час, місце та темп вивчення дисципліни, підготуватися до контрольних заходів;

– завідувачеві кафедри – своєчасно планувати і контролювати стан методичного забезпечення навчальної дисципліни;

– ректорату – аналізувати роботу кафедр з удосконалювання навчального процесу, оцінювати рівень методичної роботи кафедри.

II. СТРУКТУРА НМКД

2.1. НМКД – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів, необхідних і достатніх для ефективного виконання студентами робочої програми нормативної (вибіркової) навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки відповідного рівня вищої освіти за спеціальністю.

НМКД повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу – повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, формування відповідних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, їх застосування й контролю, та основних функцій освітнього процесу – освітньої, виховної та розвивальної. НМКД розроблюються для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану.

2.2. Вимоги до представлення складових НМКД:

2.2.1. Відомості про авторів-укладачів НМКД.

Подаються прізвище, ім'я та по батькові автора або авторів розробки, вчені звання та ступені, кафедра, яка веде дану дисципліну.

2.2.2. НМКД містить:

2.2.2.1. Титульну сторінку (див. додаток 1);

2.2.2.2. Зміст;

2.2.2.3. Структурно-логічну схему (міжпредметні зв'язки);

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 5 з 11</i>

2.2.2.4. Робочу програму навчальної нормативної (вибіркової) дисципліни, складену й оформлену відповідно до встановлених вимог.

2.2.2.5. Навчально-методичні матеріали (НММ) для лекцій:

- *підручники, навчальні посібники*, розроблені викладачами кафедри, конспекти (тексти, схеми) лекцій у паперовій та електронній формах (електронний підручник/навчальний посібник/інтерактивний комплекс, файл зі змістом матеріалу, що викладається на лекціях, файл із роздатковими матеріалами);
- *питання, тести й завдання* за окремими темами лекцій (змістовими модулями навчальної дисципліни) для самоконтролю студентів;
- *список основної і додаткової літератури*, рекомендованої студентам, за темами лекцій.
- *глосарій* (тлумачний словник термінів – упорядкований перелік спеціальних термінів, зміст яких вимагає пояснення, що зустрічаються в тексті лекцій навчальної дисципліни, за темами лекцій або за абеткою).
- *методичні вказівки (рекомендації) для студентів щодо самостійного вивчення навчальної дисципліни* - комплекс рекомендацій і роз'яснень, що забезпечують студентів оптимальну організацію вивчення дисципліни.

2.2.2.6. Методичні вказівки (рекомендації) для виконання практичних, занять, які містять:

- *план занять*, де зазначено тему, обсяг аудиторних годин за кожною темою та перелік питань, які підлягають розгляду;
- *короткий теоретичний коментар* до кожної теми, що допомагає студентів ознайомитися із сутністю питань, обговорюваних/досліджуваних на семінарському/практичному занятті, з посиланнями на додаткові НММ, які дозволяють вивчити їх глибше;

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 6 з 11</i>

- питання, що виносяться на обговорення та список літератури, потрібної для цілеспрямованої роботи студента при підготовці до семінару (список літератури оформлений відповідно до правил бібліографічного опису);
- ситуаційні завдання (кейси);
- приклади розв’язування типових задач (виконання типових завдань).

2.2.2.7. Методичні вказівки (рекомендації) щодо виконання лабораторних робіт:

- план виконання лабораторних робіт із зазначенням тем, обсягу аудиторних годин за кожною темою;
- короткий теоретичний коментар за кожною темою, що дозволяє студентові зрозуміти суть явищ, які досліджуються на лабораторному занятті;
- перелік питань вхідного контролю;
- посилання на додаткові НММ, що допомагають студентам ґрунтовно підготуватися до лабораторної роботи;
- мета та завдання кожної лабораторної роботи, методика її виконання;
- шкала оцінювання;
- порядок захисту.

2.2.2.8. Методичні вказівки (рекомендації) для виконання курсової роботи (проекту) містять:

- тематику курсових робіт;
- вихідні дані;
- методику виконання курсової роботи (порядок виконання розрахункової частини роботи, графічної частини, методику аналізу отриманих результатів);
- порядок оформлення пояснювальної записки, графічної частини;
- порядок захисту і перелік контрольних питань;

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 7 з 11</i>

– шкалу оцінювання курсової роботи (проекту), яка повинна охоплювати бали за повноту та правильність виконання кожного розділу роботи, оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, захист.

2.2.2.9. НММ для поточного, проміжного й підсумкового контролю:

- контрольні питання за кожною темою навчальної дисципліни відповідно до робочої програми;
- перелік тем та зразки рефератів, есе;
- завдання для контрольних робіт, що дозволяють визначити засвоєння окремих тем навчальної дисципліни;
- завдання для модульного контролю;
- контрольні завдання для підсумкового контролю;
- екзаменаційні білети.

2.2.2.10. Завдання для самостійної роботи студентів (у тому числі матеріали для проведення тренінгу з дисципліни);

2.2.2.11. Матеріали для проведення тренінгу з дисципліни;

2.2.2.12. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

2.2.2.13. Навчально-методичне інформаційне та матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни:

- матеріали для мультимедійного супроводу;
- тренінгові комп'ютерні програми;
- комп'ютерні лабораторні практикуми (віртуальні лабораторні роботи);
- контрольні-тестові програми;
- навчальні відеофільми;
- аудіозаписи, інші матеріали, призначені для передачі телекомунікаційними каналами зв'язку;
- використовувані технічні засоби;
- програмне забезпечення тощо.

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 8 з 11</i>

III. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ НМКД

3.1. НМКД розробляє викладач (колектив викладачів) кафедри, який забезпечує викладання змісту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану підготовки відповідного ступеня вищої освіти за спеціальністю.

3.2. Завідувач кафедри та викладач (колектив викладачів) – розробники НМКД – є відповідальними за його якісну підготовку.

3.3. НММ, що додаються до НМКД, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки і техніки, мати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, передбачати використання сучасних методів і технічних засобів в освітньому процесі.

3.4. Розробка НМКД здійснюється у такій послідовності:

- розробка і затвердження робочої програми навчальної нормативної (вибіркової) дисципліни;
- розробка конспекту лекцій та укладання глосарію;
- розробка вказівок (рекомендацій) щодо проведення практичних / семінарських / лабораторних занять;
- підготовка вказівок (рекомендацій) до виконання самостійної та індивідуальної роботи;
- підготовка вказівок (рекомендацій) до проведення тренінгу з дисципліни;
- підготовка вказівок (рекомендацій) до виконання курсових робіт (проектів);
- оформлення документації НМКД;
- апробація матеріалів НМКД в освітньому процесі;
- коригування (оновлення) матеріалів НМКД.

3.5. Усі начально-методичні матеріали дисципліни розробляються відповідно до затвердженої робочої програми навчальної дисципліни.

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 9 з 11</i>

3.6. Терміни розробки матеріалів визначаються локальними документами ЗВО, фіксуються протоколом засідання кафедри, підготовка елементів НММ долучаються до індивідуального плану роботи викладача (до розділу навчально-методичної роботи).

3.7 Апробація матеріалів НМКД проводиться в ході викладання навчальної дисципліни вперше. Основне завдання апробації – оцінка засвоєння навчального матеріалу студентами, відповідності плану проведення всіх навчальних занять затвердженому розкладу, якості підготовки й логічної послідовності викладу навчального матеріалу. При апробації допускається використання неповного НМКД, проте він має бути достатнім мінімумом для засвоєння навчальної дисципліни студентами.

3.8. За результатами апробації матеріалів НМКД його автори належно оцінюють якість навчально-методичних матеріалів і готують повний комплект документації НМК.

3.9. Завідувач кафедри (координатор з методичної роботи), за якою закріплена навчальна дисципліна:

- проводить моніторинг підготовки НМКД та його якості;
- упродовж року після апробації НМКД в освітньому процесі вносить до плану видань кафедри навчальні посібники й методичні вказівки, підготовлені авторами НМКД;
- оцінює якість викладання дисципліни й підготовки НМКД шляхом вивчення його матеріалів та відвідування занять з даної навчальної дисципліни.

3.10. При наступному викладанні дисципліни автори вносять зміни до НМКД з метою підвищення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

	Міністерство освіти і науки України	Пл-26-0013/1-2025
	Західноукраїнський національний університет	Редакція 01
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>	<i>Сторінка 10 з 11</i>

IV. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЗМІСТУ ТА ЯКОСТІ НМКД

4.1. Зовнішній контроль змісту і якості розробки НМКД покладається на групу забезпечення спеціальності та центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти.

4.2. Об'єктами контролю є:

- своєчасність визначення відповідальних за розробку НМК з відповідної навчальної дисципліни;
- включення підготовки НМКД до індивідуального плану роботи викладача та плану навчально-методичної роботи кафедри;
- своєчасність розгляду й затвердження робочої програми навчальної дисципліни;
- готовність НМКД до використання в освітньому процесі;
- якість розроблених НМКД, їх відповідність сучасному рівню розвитку науки;
- якість підготовки фахівців з використанням відповідного НМКД.

4.3. Результати контролю надаються завідувачу кафедри, декану факультету (директорові інституту), ректорові (профільному проректору з науково-педагогічної роботи).

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення після його схвалення вченою радою ЗУНУ вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення оформляються шляхом викладення його в новій редакції та затверджуються в тому ж порядку, що й саме Положення.

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет		Пл-26-0013/1-2025
	<i>Центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти</i>		Редакція 01
			Сторінка 11 з 11

Додаток 1

Форма титульного аркуша НМКД

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____

Навчально-методичний комплекс дисципліни

«_____»
(назва дисципліни)

Галузь знань: _____

Спеціальність: _____

Освітня програма: _____

Автори:

Посада, прізвище та ініціали

Затверджено на засіданні кафедри від «_____» _____ 20__р.

Тернопіль – _____